

## یادمان شهدای چزابه

پاسگاه مرزی سوبله اولین مکان تجاوز ارتش بعث در چزابه بود که با مقاومت نیروهای اندکی از ژاندارمری و سپاه چند ساعتی پا برجا ماند ولی با شهادت آنها به دست دشمن افتاد.

چزابه در ۱۷ کیلومتری شمالغرب شهر بستان، درست چسبیده به نوار مرزی ایران و عراق واقع شده است. این بخش از دشت آزادگان در بین مردم به ویژه رزمنده هایی که جنگ در آنجا را تجربه کرده اند به «تنگه چزابه» شهرت دارد. چزابه از یک سو به رمل و از سوی دیگر به هور الهویزه متصل است که همین مسئله باعث شده تا به آنجا «تنگ چزابه» یا «تنگه چزابه» گفته شود.



عرض این ناحیه از ۲ تا ۴ کیلومتر متغیر است و در مسیر فکه - بستان قرار دارد. ارتش عراق در هجوم اولیه اش به خاک ایران چزابه را به عنوان یکی از ۵ معبر اصلی ورود به خوزستان انتخاب کرد. دلیل این انتخاب هم امکان دستیابی به شهرهای بستان و سوسنگرد بود. در هنگام لشکرکشی سربازان صدام مدافعین اندک مستقر در چزابه دفاع جانانه ای انجام دادند ولی جمعیت کمتر از ۱۰۰ نفر آنها برای مقابله با لشکر ۹ زرهی عراق و تیپ ابن ولید که با صدها تانک در حال پیشروی بودند کافی نبود.

پاسگاه مرزی سوبله اولین مکان تجاوز ارتش بعث در چزابه بود که با مقاومت نیروهای اندکی از ژاندارمری و سپاه چند ساعتی پا برجا ماند ولی با شهادت آنها به دست دشمن افتاد.

چزابه از تاریخ ۳ مهر ۵۹ اشغال شد و تا عملیات طریق القدس در تصرف عراقی ها ماند. رزمندگان ایران در هشتمین روز از نهمین ماه سال ۱۳۶۰ چزابه را آزاد کردند ولی در آستانه عملیات فتح المبین ارتش بعث بخش کوچکی از آن را یک بار دیگر اشغال کرد. این بار شهید حسن باقری با چهار گردان پاسدار و دو گردان ارتشی

در عملیاتی بنام مولای متقیان (ع) وارد عمل شد و نهمین روز اسفند ۱۳۶۱، روز آزادی کامل جزایه نام گرفت.

-نام عملیات: مولای متقیان (ع) - جنگ جزایه

-رمز عملیات: یا علی (ع) ادرکنی

-فرمانده عملیات: سردار حسن باقری

-زمان اجرا: ۱۳۶۰/۱۲/۰۱

مدت اجرا: دو هفته

تلفات دشمن: (کشته، زخمی و اسیر ۴۶۰۰)

مکان اجرا: منطقه عملیاتی شوش دانیال - محور جنوبی جنگ

ازگان عمل کننده: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

اهداف عملیات: دفع پاتک سنگین دشمن در منطقه جزایه و توقف حمله و پیشروی.

نیروهای عمل کننده: لشکر ۶۴ ارومیه (ارتش) در منطقه حاج عمران و ارتفاع ۲۵۱۹ و با حضور ۹ گردان پیاده.



رادیو بغداد آمار تلفات ارتش عراق را در عملیات شکست حصر آبادان ۸۰ نفر و در طریق القدس ۳۴ نفر اعلام کرده بود ولی در این عملیات ۲۰۰ نفر اعلام کرد که نشان از تلفات سنگین سربازان صدام در نبرد مولای متقیان (ع) دارد .

در جریان اجرای عملیات خیبر یک عملیات ایذایی برای فریب دشمن در جزایه اجرا شد که نزدیک به ۴۰۰ نفر از رزمندگان اسلام در آن مفقودالاثر شدند.

### دسترسی

این روزها در منطقه جزایه برای پذیرایی از کاروان های راهیان نور یادمان با شکوهی بنا شده و هشت شهید گمنام در آنجا دفن گردیده اند.

برای زائرین راهیان نور از ۴ مسیر امکان دسترسی به زیارتگاه شهدای گمنام جزایه وجود دارد.

مسیر نخست: جاده اندیمشک به سمت شوش - سه راه دهلران - پل نادری - سه راه قهوه خانه - چنانه - پاسگاه فکه - یادمان جزایه (حدود ۱۲۰ کیلومتر)

مسیر دوم: شوش - چنانه - پاسگاه فکه - یادمان چزابه (حدود ۹۷ کیلومتر)

مسیر سوم: جاده شوش به سمت اهواز - عبدالخان - بستان - یادمان چزابه (حدود ۶۱ کیلومتر)

مسیر چهارم: اهواز - حمیدیه - سوسنگرد - بستان - یادمان چزابه (حدود ۹۵ کیلومتر)

**نکته: مسیریابی فوق بر مبنای نقشه رسمی منتشره توسط ستاد راهیان نور انجام شده است.**

### شهادای شاخص

شهید حسن علیمردانی یکی از دلاورانی است که نامش در میان خاطرات مربوط به چزابه بسیار پر رنگ و برجسته است. همزمان و دوستان علیمردانی او را با ویژگی های پسندیده اخلاقی و تکلیف گرایی می شناسند.

سرگذشت، خاطرات، ایستادگی در چزابه و ماجرای شهادت حسن علیمردانی در کتابی به نام «علی مرد» به قلم ملیحه بذری منتشر شده است. امام خامنه ای در سال ۱۳۸۰ به دیدار خانواده وی رفتند و با تأکید بر شایستگی های وی فرمودند که از زندگی ایشان مستندی تهیه شود.

شهیدان حسن باقری و صیاد شیرازی هم در نبردهای مشهور این منطقه حضور داشته اند .